

Dr. Tuskó László

Név:	Dr. Tuskó László
Születési, hely, idő:	Szeged, 1920. március 17.
Anyja neve:	Kilvády Mária
Lakcíme:	
Iskolai végzettsége:	erdőmérnök-tanár
Munkahelyei voltak:	Erdőmérnöki Főiskola, Marosvásárhelyi Erdőigazgatóság, Miskolci Erdőigazgatóság, Szegedi Erdőigazgatóság, Ásotthalmi Erdész Szakiskola
Hány évet töltött munkaviszonyban:	37 év
Mikor ment nyugdíjba:	1980
Családi állapota:	nős
Gyermekeinek száma:	kettő

Harminc éves igazgatói pályafutása során meghatározó egyénisége volt az Erdésze Technikumnak. Életének íve a visszaemlékezések tükrében tárul elénk, ahol pályatársú méltató szavaival állítanak emléket nagyszerű egyéniségének, az igazgatónak, kutatónak, az embernek.

Korai halála után Dr. Bársony Lajos az ERFA 1984. 5. számában megjelent írása szól vezetői életútjáról.

„Tuskó László 1920. március 17-én született Szegeden, pedagógus családból. Neveltetése, az iskolaigazgató apa és a Szeged környéki táj meghatározta életpályáját. Középiskolai tanulmányait Szegeden végezte, részben éppen abban a gimnáziumban, amelynek épületében ma erdészeti szakközépiskola működik. Felsőfokú tanulmányait soproni egyetemünk Erdőmérnöki Karán folytatta, 1943-ban szerzett oklevelet. Rövid ideig ott is maradt, az Erdőhasználati Tanszéken dolgozott 1944 júniusáig. Ekkor marosvásárhelyi, majd a miskolci erdőigazgatósághoz kapott segédmérnöki kinevezést, de csak pár hónapig dolgozott, mert a háború közbeszólt. Katonai szolgálata, hadifogsága után 1946 végén került a szegedi erdőigazgatósághoz, erdőgondnokként. 1949-50-ben az ásotthalmi erdész szakiskolát vezette.

Szakmai pályafutásának igazi, termékeny korszaka 1950 őszén kezdődött, amikor kinevezték a Soproni Erdészeti Technikum igazgatójává. Szinte a semmiből kellett soproni iskolát megteremteni. Az épületek leromlott állapotban voltak, a berendezések hiányosak, szűkös anyagiakkal, a régi oktatási-szemléltető anyag egy részével lehetett csak számolni. Tuskó László szervezőképességének köszönhető, hogy rövid idő alatt színvonalas tanintézet lett a technikum. Az elméleti és gyakorlati ismeretekben egyaránt jártas szakemberek képzését szorgalmazta, kialakította a szakma vállalataival azt a kapcsolatot, amely azóta is példás együttműködést biztosít számunkra.

Olyan vezetőtestületet hozott létre, amely képes volt egységben munkálkodni. A vezetőjétől vett példa szerint a testület magas követelményeket támasztott önmagával és a tanulókkal szemben. Közel 3000 erdőszakembert bocsátott ki igazgatásának három évtizede alatt az iskola. Megingathatatlan erkölcsi alapokon álló kemény, kötelességtudó vezetője volt az iskolának. Saját példájával, szerénységével, szorgalmával nevelő pedagógusként dolgozott nyugállományba vonulásáig. Szaktanári

munkáját segítő, 1969-ben mérnök-tanári oklevelet szerzett a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tanárképző Intézetében. Bekapcsolódott a tantervkészítésbe, tankönyvírásba is. Szerzője az Erdőhasználat III., társszerzője az Erdőműveléstan I-II. című szakközépiskolai tankönyvnek. Pedagógiai munkássága során szerkesztésében jelent meg a Tanárképző Intézetnél „Az erdészeti gyakorlatok tantárgypedagógiája” c. egyetemi jegyzet, amelynek társszerzője, s amely ugyancsak kollektívát teremtő képességét is bizonyítja.

Tudományos felkészültséggel folytatta munkáját, jelentős kutatómunkát végzett a vörösfenyő nemesítése terén. Eredményei alapján a mezőgazdasági (erdészeti) tudományok kandidátusa fokozatot nyerte el 1963-ban.

Közösségi embernek ismerte mindenki. Az Országos Erdészeti Egyesület oktatási bizottságában kifejtett társadalmi tevékenységéért 1977-ben megkapta a Bedő Albert Emlékérmét. Társadalmunk céljainak megvalósításáért, a kisebb közösség érdekeinek szem előtt tartásával aktív közéleti tevékenységet folytatott. 1963-tól volt soproni városi tanács tagja, a végrehajtó bizottság építési állandó bizottságának, a Soproni Városszépítő Egyesületnek tagja. Az iskola céljainak is megfelelő, a város számára is értéket nyújtó munkálkodással formálta a szakiskola környezetét, szervezte, irányította a társadalmi munkákat, fásításokat. Városszerte ismert lokálpatrióta, lelkes műemlékbarát volt.

Tevékenységeinek elismeréseként megkapta a „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója”, a Munka Érdemrend bronz és ezüst fokozata kitüntetését.

A hazai középfokú erdészeti szakoktatás fejlesztése mellett az európai országok hasonló képzésének megismerését, azok oktatási eredményeinek hazai megvalósítását is szorgalmazta. A szomszédos országokban megfordulva átadta a magyar tapasztalatokat, egyik létrehozója és szervezője volt az európai szocialista országok erdésztanulói közötti szakmai versenyeknek. Személyét ismerték és tisztelték külföldi testvériskoláink is.

Pedagógusként volt tanítványai, vezetőként volt munkatársai, kollégái, és az iskola őrző emléké.”

A kiváló kutató tevékenységét pályatársa, Dr. Tompa Károly egyetemi tanár méltatta az Erdő 1985.3. számában:

„...Tuskó László a Nemesítési Albizottság egyik alapító tagja és tíz évig titkára volt.”

Kutatási elveinek, módszereinek, eredményeinek rövid méltatására kerül ezúttal sor - egy vele 35 éven át együtt dolgozó, hozzá a legmelegebb barátsággal kapcsolódó munkatárs tollából.

Mindig úgy tartotta, hogy a gyorsan növvő vörösfenyő a fenyő-nemesítő kezében olyan „tengeri malac”, olyan - genetikai kísérletezésre is alkalmas - kísérleti alany, mint a lombnemesítők fűz- és nyárfája. Sopron-Várison, a János-pihenőn vagy Cikotán mindig élmény volt a hallgatók és a gyakori külföldi látogatók társaságában szuggesztív ismertetéseit hallgatni a 441 hazai és külföldi törzsfa oltványait tartalmazó klónarchivumról, a 10 ha-os származási kísérletről, a hazai vörösfenyő fatömegét 91%-kal meghaladó „kőszegi” vagy az általa épített üvegházban folyó kutatómunkáról, a magkihozatalt kb. 50%-kal javító toboztépő gépről, a vörösfenyő jelentőségéről, a faj genetikai elemzéséről, a nemesítési módszerekről. Nemcsak három évtizedes technikai igazgatói minőségében tartott példás rendet, munkafegyelmet, hanem hazánkban

jóformán egyedüli önkéntes kutatói minőségében is szigorú, módszeres, fáradhatatlan ember volt, aki Szép eredményeivel - és nem utolsósorban vonzó egyéniségével, kellemes énekhangjával, remek szavataival, hangulatteremtő képességével - külföldön is sok barátot szerzett, akik szívesen segítettek neki és rendelkezésére bocsátották kipróbálásra törzsfáikat, fajtaikat. „Dunántúl-l” nevű klónösszeállítását állami fajtának ismerték el és remélhetőleg a „Köszeg” elnevezésű klónkeveréke is hamarosan bekerül a fajtaszortimentbe.

Nagyon fájjaljuk, hogy nem érthette meg nagy álmát: a vörösfenyő területi részesedése emelkedjék az ezredfordulóra a mostani 0,3 %-ról 2%-ra.

...Erdészeti szakoktatásról szóló cikkeit, tankönyveit nem tekintve, több mint tucatnyi hézagpótló tanulmánya, könyvrészlete maradandóan őrzi emlékét, és remélhetőleg ilyen tartós marad szívünkben is szép emléke.

Tuskó Lászlóról, az emberről emlékezik Borsos Zoltán „Az erdőt szolgáljuk” c. könyvében:

Erdész nagyságaink és legkedvesebb barátaim egyike, néhai Dr. Tuskó László - Soproni Erdészeti Technikumunk egykori igazgatója - elköszönése is legfájóbb, mégis legkedvesebb emlékeim között szerepel.

Azért írom le, mert ez más jellegű baráti találkozón történt, mint a megszokott.

Már nyugdíjas volt, túl a nagy betegségen újra lábra állt. Nemesítő tanácskozásain és Cikotai Plantázunkban gyakran találkoztunk. Már-már azt hittük, hogy még sokáig köztünk marad.

Rábészéltem arra, hogy jöjjön a szakközépiskola tanulóival hozzánk, járjuk együtt az erdőt a tanulókkal, úgy mint régen oly sokszor.

Kedvet is kapott, fellelkesült, mondta, hogy „elköszönök erdeitektől”. Éreztem hevülését és örültem a megígért vizontlátásnak.

El is jött, és a tanulókkal együtt megjárta velünk ő is az Őrség erdeit.

Vendégeknek megjáró estebédet adtunk nekik Őrszentpéteri ebédlőnkben. Utána baráti találkozót tartottunk, amelynek résztvevői: diákok, tanárok, erdészeti és erdőgazdasági öregdiákok és nem utolsósorban az ünnepelt, Dr. Tuskó László, a jelenlévő környékbeli erdésztechnikusok hajdani iskolaigazgatója.

A találkozó úgy zajlott le, ahogyan annak rendjét vidékünkön kialakítottuk. Megnyitás, köszöntés, elnökválasztás, megemlékezés, himnuszok, nóták és az erdőktől, barátoktól, tanítványoktól, gyakorló erdészekről elköszönő Dr. Tuskó László ünneplése.

Most már tudom, hogy miért köszönt el tőlünk azon a baráti találkozón. De akkor még nem akartam hinni, hisz egészségesnek, vidámnak láttuk.

Ezen a találkozón hallottam először erdész-szakközépiskolás ifjainktól kedves nótánkat így énekelni:

*Mindnyájan voltunk egyszer Sopronban iskolán,
Leraktunk minden vizsgát...*

Mire elköszönő barátom ünnepléséhez értünk, helyette, a megválasztott elnök helyett már házigazda társelnökként én vezetem a találkozót. De még a váltás előtt hallottunk egy olyan emlékezetes szólót, amilyent csak az igen szép baritonú és jó hallású Tuskó Lászlótól lehetett hallani abban az időben, amikor még közöttünk volt. A „Praeses dala”-ként ismert elnöki nótát énekelte nekünk, házigazdáknak, mely így hangzik:

*Cimbora reád köszöntöm a legelső poharat,
A barátság éljen köztünk, míg a halál elragad...*

Köszöntöttük, ünnepeltük, jókívánságainkkal halmoztuk el, melyekért ajándékol énekelt nekünk egy igen szép nótát is, melynek szövegét Gárdonyi Géza írta, zenéjét Dankó Pista szerezte. A dal címe: „Írom a levelem.. .“. Ismert a „Bakalevél” címmel is.

A nóta művészi értékű élmény volt mindannyiunk számára, és azóta mi, a gyakorlat erdészei „Ami nótáink” között tartjuk számon.

Ünnepeltünknek én még elénekelttem egy nagyon kedves dalt is, melyet rajtam kívül talán többen is méltónak tartanak arra, hogy bevegyük a selmeci-soproni dalok közé, mert elköszönő idős barátainkat ennél szebb szavakkal nem j lehet vigasztalni. Így hangzik:

„Búcsút int az ősz a nyárnak”...

Szeretett, tisztelt, felejthetetlen Tuskó László barátom! Úgy élsz emlékeimben, mint ahogy akkor láttunk. Délcegen, vidáman, tekintélyt parancsolóan, de mégis atyai jóságot árasztva diákjaid felé, baráti melegséget kollégáid és volt tanítványaid felé.

Többé semmi, sem mások nem látták az erdőben.”

Összeállította: **Dr. Rónai Ferenc** igazgató